

Dr. Elvira SULTREKOVA TL2073 Hakas Türkçesi Okuma-Anlama I
Ankara Üniversitesi Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü, Ankara,
2019

Харатас

Харатас тоғысчылар поселогынаң 1936 чылда город пол парыбысхан. Көп хадыл туралар, наа заводтар паза фабрикалар пүдіріл парғаннар. Иди ирткен тустарда городта килкім арған тууп, камвольно-суконнай, пүдіріг материаллары сығарчаң комбинаттар, тўк чуғчаң фабрика тоғынғаннар.

Пүүнгі күнде өөнінде городтағы чуртағчылар хара тас шахталарында тоғынчалар. Парлар идөк ортымах үгредіг заведениелері. *(С.Н. Султреков)*

Наа сөстер:

поселок - kasaba

тууп – deri

килкім – çok büyük

арған тууп заводы – sahte deri fabrikası

Кавольно-суконнай комбинат — dokuma fabrikesi

тўк чуғчаң фабрика – yün yıkama fabrikesi

nüdürişil parғаннар – inşa edildi

Идер тоғыстар

1. Текстти тўрк тіліне тілбестеңер.

2. Сурығларга нандырыңар, посты сыныхтаңар

1. Харатас хайдағ чылда город пол парыбысхан?
2. Городта нимелер пүдіріл парғаннар?
3. Харатас городта нимелер тоғынғаннар?
4. Городтағы чуртағчылар хайда тоғынчалар?
5. Городта паза нимелер парлар?

3. Полган на чоохтага хысхацах нандырығлар пиріңер: я, чох

1. Харатас 1936 чылда город пол парыбысхан.
2. Городта хадыл туралар чоғыл.
3. Заводтар паза фабрикалар пүдіріл парғаннар.
4. Пүунгі күнде городтағы чуртағчылар хара тас шахталарында тоғынчалар.
5. Городта үгредіг заведениелері чоғыл.

4. Чоохтағларны сурығлыг ит салыңар

1. Харатас 1936 чылда город пол парыбысхан.
2. Көп хадыл туралар, наа заводтар паза фабрикалар пүдіріл парғаннар.

3. Городта арған тууп килкім комбинат тоғынған.
4. Түк чүгчаң фабрика, пүдіріг материаллары сығарчаң комбинат тоғынғаннар.
5. Парлар Харатаста ортымах үгредіг заведениелері.

Тузаланған литература

1. Кыржинакова (Султрекова) Э.В., Султрекова З.И. Электронное пособие (на хакасском языке) «Хакасский язык для начинающих изучать родной язык». – Абакан: Хакасское книжное издательство, 2012.
2. Ekrem Arıkoğlu. Örnekli Hakasça-Türkçe Sözlük. Ankara: Akçağ Yay.
3. Султреков С.Н. Край наш хакасский. Учебное пособие для учащихся начальных класов по природоведению (на хак. Языке).- Абакан: Хакасское кн. Изд-во, 2001. - 128 с.
4. Абумова О.Д., Боргоякова Т.Н., Чанков Д.И. Хакас тілі (хығырчаң книга). - Ағбан: Хакас книга издательствозы, 2005. - 116 с.
5. Хакасско-русский словарь = Хакас-орыс сөстік. - Новосибирск: Наука, 2006. - 1114 с.